

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Zagreb, 31. ožujka 2022.

PREDLAGATELJ: Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine

PREDMET: Prijedlog odluke o donošenju Programa energetske obnove zgrada javnog sektora za razdoblje do 2030. godine

Na temelju članka 31. stavka 2. Zakona o Vladi Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 150/11, 119/14, 93/16 i 116/18), i članka 47.b Zakona o gradnji (Narodne novine, broj 153/13, 20/17, 39/19 i 125/19) Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ 2022. godine donijela

ODLUKU

**o donošenju Programa energetske obnove zgrada javnog sektora
za razdoblje do 2030. godine**

I.

Donosi se Program energetske obnove zgrada javnog sektora za razdoblje do 2030. godine (u daljnjem tekstu: Program), u tekstu koji je Vladi Republike Hrvatske dostavilo Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine aktom, KLASA: 360-01/21-13/4, URBROJ: 531-05-01-01-02/01-22/63, od 23. ožujka 2022. godine

II.

Sufinanciranje i provedba Programa osigurat će se iz sredstava Europskih strukturnih i investicijskih fondova za novo financijsko razdoblje 2021. - 2027. godine i iz Mehanizma za oporavak i otpornost putem Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021. -2026. te iz sredstava različitih financijskih institucija i vlastitih učešća korisnika.

III.

Zadužuje se Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine da Program objavi na svojim mrežnim stranicama.

IV.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Narodnim novinama“.

KLASA:

URBROJ:

Zagreb,

Predsjednik
mr. sc. Andrej Plenković

O B R A Z L O Ž E N J E

Ovom Odlukom Vlada Republike Hrvatske na temelju članka 31. stavka 2. Zakona o Vladi Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 150/11, 119/14, 93/16 i 116/18), i članka 47.b Zakona o gradnji (Narodne novine, broj 153/13, 20/17, 39/19 i 125/19) donosi Odluku o donošenju Programa energetske obnove zgrada javnog sektora za razdoblje do 2030. godine.

Program doprinosi strateškom cilju kojim bi sve zgrade u Hrvatskoj do 2050. godine bile gotovo nula energetske ili s visokom razinom energetske učinkovitosti, temeljem cilja postavljenog u Dugoročnoj strategiji obnove nacionalnog fonda zgrada do 2050. godine (Narodne novine, broj 140/2020), a kojom se stopa energetske obnove ukupnog fonda zgrada planira postupno povećati s 0,7% godišnje na 3% 2030. godine.

Zgrade javnog sektora čine oko 9,5% ukupnog fonda zgrada u RH. Za ostvarenje cilja Dugoročne strategije obnove nacionalnog fonda zgrada Republike Hrvatske do 2050. godine ukupno bi u razdoblju do 2030. godine trebalo obnoviti preko 2,9 milijuna m² zgrada javnog sektora odnosno oko 325 000 m² godišnje.

Zgrade javnog sektora su zgrade u pretežitom vlasništvu javnog sektora u kojima se obavljaju društvene djelatnosti (odgoj, obrazovanje, znanost, kultura, sport, zdravstvo i socijalna skrb), djelatnosti državne vlasti i državne uprave kao i tijela i organizacija lokalne i područne (regionalne) samouprave, djelatnosti pravnih osoba s javnim ovlastima, zgrade za stanovanje zajednica, uključujući vojarne, kaznionice, zatvore, popravne centre i ostale zgrade za oružane snage, policiju ili vatrogasce, zgrade udruga građana te zgrade vjerskih zajednica. Zgradama javnoga sektora smatraju se i zgrade u vlasništvu trgovačkih društava koja su u cijelosti u vlasništvu države ili jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave.

Cilj programa je u zgradama javnog sektora, poboljšanjem energetske svojstava, postići smanjenje godišnje potrebne toplinske energije za grijanje od najmanje 50% u odnosu na godišnje potrebe za energijom prije energetske obnove.

Fokus će biti na zgradama s najlošijim energetske svojstvima, koje su energetske razreda D ili lošijeg u kontinentalnoj, te C ili lošijeg u primorskoj Hrvatskoj.

Provedba Programa ima dva modela i to: obnova zgrada javnog sektora neoštećenih u potresu, kao nastavak postojećeg modela iz razdoblja provedbe od 2016. do 2020. godine, te obnova zgrada javnog sektora oštećenih u potresu kojim se daje mogućnost uz konstrukcijsku obnovu zgrade provesti i energetske obnovu zgrade i to usporedno ili nakon konstrukcijske obnove. Program predviđa nekoliko kategorija obnove:

1. Integralna energetska obnova koja obuhvaća kombinaciju više mjera energetske obnove, a obavezno uključuje jednu ili više mjera na ovojnici zgrade.
2. Dubinska obnova koja obuhvaća mjere energetske učinkovitosti na ovojnici zgrade i na tehničkim sustavima zgrade.
3. Sveobuhvatna obnova koja obuhvaća optimalne mjere unapređenja postojećeg stanja zgrade te osim energetske obnove zgrade uključuje mjere poput povećanja sigurnosti u slučaju požara, osiguravanje zdravih unutarnjih klimatskih uvjeta te mjere za povećanje

potresne otpornosti zgrade i druge mjere kojima se unaprjeđuje ispunjavanje temeljnih zahtjeva za građevinu.

Procijenjene investicije za obnovu zgrada javnog sektora iznose nešto više od 9 milijardi kuna u razdoblju do 2030. godine

Za energetska obnovu zgrada javnog sektora primarno će se koristiti EU sredstva i to Mehanizam za oporavak i otpornost te ESIF koji će biti na raspolaganju za programsko razdoblje od 2021. do 2027. godine. Korištenje nacionalnih sredstava se ne predviđa u prvom trogodišnjem razdoblju provedbe, osim prema potrebi za zgrade oštećene u potresu, ali se može razmotriti nakon 2024. godine, ovisno o utrošenosti EU sredstava.

Sredstva za provedbu Programa osigurana su za prvo trogodišnje razdoblje, od 2022. do 2024. godine, iz Mehanizma za oporavak i otpornost, sukladno Nacionalnom planu oporavka i otpornosti, za reformu Dekarbonizacija zgrada (C.6.1.R1) koja će se provesti kroz tri vezane investicije od kojih:

- Energetska obnova zgrada (C.6.1. R1-I1) obuhvaća zgrade javnog sektora i višestambene zgrade, a za koju se predviđa alokacija od 1 milijarde kuna, od čega je 550 milijuna kuna raspoloživo za sufinanciranje u provedbi ovog Programa na način da se bespovratna sredstva u iznosu 300 milijuna kuna dodjeljuju putem javnih poziva MPGI te 250 milijuna kuna za sufinanciranje u provedbi obnove po ESCO modelu posredstvom Agencije za promet nekretninama (APN) (150 milijuna kuna predviđeno je za energetska siromaštvo, koje je obuhvaćeno posebnim programom), te
- Obnova zgrada oštećenih u potresu s energetska obnovom (C.6.1. R1-I2) koja obuhvaća zgrade javnog sektora i višestambene zgrade, a za koje je predviđena alokacija od 4,45 milijarde kuna (od čega su 4,2 milijarde samo za javne zgrade). Predviđa se iz ovih sredstava obnoviti barem 274.000 m² površine zgrada javnog sektora provedbom mjera za vraćanje zgrade u prvobitno stanje te provedbom neke od kategorija obnove predviđenih ovim Programom.

Sredstva za provedbu u razdoblju nakon 2024. godine do 2030. godine bit će osigurana iz ESI fondova. Indikativna alokacija iznosi 805,60 milijuna kuna za zgrade neoštećene u potresu i 600,40 milijuna kuna za zgrade oštećene u potresu. Točna alokacija bit će poznata nakon usvajanja novog PKK 2021-2027.

Koristi od obnove zgrada javnog sektora su izravne energetske koristi kao što su smanjenje potrošnje energije, smanjenje uvoza energije, povećanje korištenja obnovljivih izvora energije i dekarbonizacija energetske sustava, klimatske koristi u vidu smanjenja emisija CO₂, gospodarske koristi u vidu povećanja građevinskih i proizvodnih aktivnosti i novih zapošljavanja te proračunski učinci. Također, svakako treba još istaknuti i smanjenje rizika od narušavanja zdravlja, povećanje vrijednosti nekretnina te zaštita od budućih poskupljenja energenata i energije. Osim toga, provedbom sveobuhvatne obnove povećava se i sigurnost odnosno otpornost postojećih zgrada javnog sektora na požar ili potres.

Rezultati provedbe Programa energetske obnove zgrada javnog sektora su uštede u neposrednoj potrošnji energije u 2030. godini u iznosu od 358,7 GWh, a primarne energije u iznosu 427,3 GWh. Kumulativne uštede u neposrednoj potrošnji energije u razdoblju od 2021. do 2030. godine u tom slučaju bi iznosile 1.671,4 GWh, što predstavlja nešto više od 16% nacionalnog cilja kumulativnih ušteda energije iz alternativnih mjera politike odnosno gotovo 4,8% ukupnog nacionalnog cilja. Očekivano smanjenje emisija CO₂ u promatranom razdoblju je 384,4 tona.

Program se u cijelosti smatra alternativnom mjerom politike u skladu s člankom 12.a, stavkom 4. Zakona o energetske učinkovitosti (Narodne novine br. 127/14, 116/18, 25/20, 32/21, 41/21) gdje je Hrvatska kao provedbeno tijelo nositelj ušteda energije. Time Program doprinosi ispunjenju obveza u ciljevima energetske učinkovitosti do 2030. godine kojima se od država članica zahtijeva energetska obnova barem 3 % površine zgrada središnje državne uprave godišnje.

Slijedom navedenog, ovom Odlukom Vlada Republike Hrvatske donosi Program energetske obnove zgrada javnog sektora za razdoblje do 2030. godine koji je izradilo Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine.